

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/275/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116214872
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2116214872.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Terézie Mecelovej v spore žalobkyne: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4 - Michle, Česká republika, IČ: 64948242, podnikajúcej na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky zahraničnej osoby: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky, Šancová 1/A, 813 33 Bratislava, IČO: 47 251 336, zastúpenej splnomocnenkyňou: ALTER IURIS, s.r.o., Tolstého 9, 811 06 Bratislava, IČO: 36 708 771, proti žalovanému: F. H. N., nar. XX. Y. XXXX, trvalo bytom ul. Q. XXXX/X, S., o zaplatenie 7.276,15 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo 14. decembra 2018 č. k. 22C/190/2016-77, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie žalobkyne voči rozsudku súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcej časti veci samej (I. výrok rozsudku) odmieta.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zvyškovo zamietajúcej žalobu a v časti trov konania (III. a IV. výrok rozsudku) r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 4.657 eur s úrokom z omeškania vo výške 3,67 eur, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 5.074,22 eur od 13.11.2014 do 14.3.2016, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 4.907 eur od 15.3.2016 do 13.7.2016 a s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 4.657 eur od 14.7.2016 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku; II. v časti o zaplatenie sumy 250 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,50% ročne zo sumy 250 eur od 14.7.2016 do zaplatenia a s úrokom vo výške 11,99% ročne zo sumy 250 eur od 14.7.2016 do zaplatenia, konanie zastavil; III. vo zvyšku sa žalobu zamietol; a rozhodol, že IV. žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 16%.

Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len "Obch. z."); § 369 ods. 1 až 3 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu omeškania; § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len "O.z."); § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/ a d/, § 9 ods. 2 písm. f/, j/ a k/, § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“); § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O.z. v znení účinnom ku dňu omeškania a § 116 ods. 2 a § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len "CSP"). Vecne dôvodil, že žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu 28.6.2016 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej istinu 7.276,15 eur s úrokom z omeškania 5,50% ročne zo sumy 5.816,89 eur od 4.2.2016 do zaplatenia, s úrokom 11,99% ročne zo sumy 5.816,89 eur od 4.2.2016 do zaplatenia a trovy konania. Žalobu odôvodnila tým, že je právnickou

osobou zapísanou v obchodnom registri Mestského súdu v Prahe, ktorá podniká v Slovenskej republike vo forme organizačnej zložky, ktorá je nástupníckou spoločnosťou zaniknutej spoločnosti UniCredit Bank Slovakia a.s., IČO: 00 681 709. Ďalej uviedla, že 17.6.2013 uzatvorila so žalovaným zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 7.000 eur, žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky, úroky z omeškania a poplatky, splátkou v platobný deň, nakoľko však žalovaný porušil svoje povinnosti a aj napriek písomnej výzve zo 16.9.2014 nezaplatil riadne splátky, žalobkyňa pristúpila k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru ku dňu 12.11.2014, celkový nedoplatok z predčasne ukončenej zmluvy predstavuje ku dňu 3.2.2016 sumu 7.276,15 eur, z toho dlžná istina 5.816,89 eur, dlžný úrok riadny do 3.2.2016 sumu 1.050,92 eur a dlžný úrok z omeškania do 3.2.2016 sumu 408,32 eur. Žalovanému bola žaloba doručená dňa 7.9.2018 postupom v zmysle § 116 ods. 2 CSP. Podaním doručeným súdu 19.11.2018 vzala žalobkyňa žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 250 eur so zodpovedajúcim úrokom a úrokom z omeškania, a to vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný 13.7.2016, t. j. po podaní žaloby, uhradil žalobkyni sumu 250 eur. S poukazom na uvedené súdne konanie vo výroku II. v zodpovedajúcej časti v zmysle ustanovenia § 145 ods. 2 CSP zastavil, bez potreby zisťovať súhlas žalovaného, nakoľko k späťvzatiu došlo pred pojednávaním.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že medzi právnym predchodcom žalobkyne a žalovaným bola dňa 17.6.2013 uzatvorená zmluva o úvere, právny vzťah posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu, a to spotrebiteľský úver v zmysle ZoSÚ. V konaní nebolo sporným, že úver bol z dôvodu riadneho neplatenia žalovaným v súlade s ustanoveniami právnych predpisov a ustanoveniami zmluvy predčasne zosplatený ku dňu 12.11.2014. Preskúmaním jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, lehotu splatnosti je určená iba určením počtu mesiacov do uplynutia ktorých od prvého platobného dňa, má byť úver splatený, čo nemožno považovať za súladné s § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ. Mal za to, že zmyslom daného ust. je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol presne a jednoznačne informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uvedené ustanovenie preto vyžaduje presnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, pričom k uvedenému záveru možno dôjsť aj gramatickým výkladom dotknutého ustanovenia, ktoré rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“, zmluva má tak obsahovať konkrétnu a jednoznačnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, neopnechávajúc výpočet tejto náležitosti (a to nadväzne cez výklad viacerých ustanovení zmluvy) na spotrebiteľa, keď termín konečnej splatnosti je tiež faktorom určujúcim pre spotrebiteľa rozsah jeho záväzku (z časového hľadiska). Spotrebiteľ nemohol mať ani možnosť už pri uzatváraní zmluvy určiť termín konečnej splatnosti úveru, keď tento sa odvíja od „prvého platobného dňa“, ktorý zase v zmysle čl. II bodu 9. zmluvy závisí od realizácie prvého čerpania úveru, ktoré čerpanie v zmluve tiež nie je určené presne, ale lehotou „do najbližšieho platobného dňa nasledujúceho po uplynutí 3 mesiacov odo dňa platnosti tejto zmluvy“. Vzhľadom na uvedené mal za to, že termín konečnej splatnosti nie je v zmluve určený tak, aby spotrebiteľ mal už pri uzatvorení zmluvy jasnú vedomosť o tom, dokedy presne má trvať jeho záväzok uhrádzať splátky v zmysle zmluvy a daná náležitosť nie je naplnená. Rovnako chýba v zmluve aj obsahová náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, a síce výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška mesačnej splátky 155,41 eur bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je splnená požiadavka, aby zmluva obsahovala výšku splátky istiny, výšku splátky úrokov a výšku splátky iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Dlžník musí mať od začiatku prehľad, z akých položiek pozostávajú jednotlivé splátky a ako dlho bude úver splácať, čo z jednotlivých splátok predstavuje istinu, koľko úrok a odmena veriteľa a kedy je v prípade riadneho splácania úveru splatná posledná splátka. Uvedené pritom nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keby z iných ustanovení zmluvy vyplývala výška úrokov a poplatkov. Účelom náležitostí ust. § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ je teda informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, pretože potom je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené, a akú časť úveru platí na úroky a iné poplatky, teda odplatu veriteľa. Uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi stranami sporu neobsahuje, ide pritom o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy. Okrem uvedeného zmluva nikde neobsahuje uvedenie celkovej čiastky, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť (§ 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ), ktorá náležitosť je taktiež zásadnou z hľadiska možnosti spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, keďže práve táto náležitosť uvádza súhrne číselne konečnú sumu, ktorú musí spotrebiteľ na úver zaplatiť a umožňuje mu už v čase čerpania úveru posúdiť a porovnať výhodnosť, či nevýhodnosť čerpania úveru práve od daného poskytovateľa v porovnaní s inými poskytovateľmi, a preto môže ovplyvniť priamo samotné rozhodnutie

spotrebiteľa o čerpaní konkrétneho úveru. Vzhľadom na uvedené úverová zmluva neobsahuje údaje o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (§ 9 ods. 2 písm. j/), o termíne konečnej splatnosti (§ 9 ods. 2 písm. f/) o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/). Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ sa preto poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa, ktorá je v konaní aktívne legitimovaná nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru, ani žiadnych poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného a úroku z omeškania. Keďže žalovanému bola poskytnutá suma úveru bez úrokov a poplatkov 7.000 eur a dosiaľ zaplatil v zmysle vykonaného dokazovania sumu 2.343,78 eur (nesporovaná suma uvádzaná tak žalobkyňou ako i zodpovedajúca súčtu úhrad žalovaného podľa výpisu z úverového účtu na čl.73), súd mu vo výroku I. uložil zaplatiť dlžnú sumu istiny vo výške 4.657 eur (7.000 eur - časť uhradenej sumy započítaná na istinu, úroky a úroky z omeškania po zosplatnení 2.343 eur) s nižšie uvedeným úrokom z omeškania a vo zvyšku, t.j. v zostávajúcej časti istiny, úrokov a zodpovedajúcich úrokov z omeškania (ktoré zostali predmetom konania po jeho čiastočnom zastavení) žalobu (vo výroku III.) zamietol. Podporne poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/409/2015-72 z 11.5.2016, a na rozsudok č. k. 10Co/375/2016-119 z 13.9.2017. K rozhodnutiu Súdneho dvora Európskej únie z 9.11.2016 pod zn. C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Biróová, uviedol, že predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere súd nevytýkal len absenciu výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ale aj neuvedenie údaje o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a riadne neuvedenie termínu konečnej splatnosti úveru, ktoré sú ako náležitosti zmluvy o úvere upravené nielen v ZoSÚ, ale aj v smernici 2008/48, pričom článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva neobsahuje všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Neuvedenie údaje o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť ako i neuvedenie termínu konečnej splatnosti, môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, preto aj v zmysle výkladu článku 23 smernice 2008/48, sa táto zmluva považuje za zmluvu o spotrebiteľskom úvere bez úrokov a poplatkov. Zároveň bol súd prvej inštancie názoru, že ZoSÚ ku dňu uzavretia zmluvy jednoznačne určoval náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom v prípade absencie čo i len jednej z náležitostí je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/262/2016-49 z 31.10.2017. Dodal, že pre posúdenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je (pre absenciu prechodných ustanovení k zmene úpravy) potrebné aplikovať ustanovenia zákona účinné v čase uzatvorenia zmluvy. Odkázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 23Co/294/2017-85 z 23.4.2018, v ktorom odvolací súd vyjadril názor, s ktorým sa stotožnil, že „na to, aby bolo možné vykladať zákon v súlade so Smernicou je potrebné ZoSÚ novelizovať, zosúladiť s textom Smernice, inak by bola porušená zásada právnej istoty (výkladom contra legem). Následkom citovaného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ je nová legislatívna zmena od 1.5.2018 (vykonaná novelou zák. č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení zákon o bankách), kde sa uvádza, že vzhľadom na toto rozhodnutie sa upravuje náležitosť zmluvy tak, že sa nahrádza rozčlenením pojmom frekvencia. Je teda evidentné, že zákonodarcia pristúpil k legislatívnej zmene a súd nemôže vykladať sporné ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch rovnako v prípade dvoch rôznych znení zákona len z dôvodu, aby vyhovel požiadavke žalobcu. Požadovaný výklad sporného ustanovenia bude možný pri posudzovaní zmlúv uzavretých po účinnosti spomenutej novely (aby neodporoval princípu zákazu retroaktivity).“ Pretože sa žalovaný s peňažným plnením dostal do omeškania, súd mu uložil tiež povinnosť zaplatiť žalobkyňi úrok z omeškania v sume 3,67 eur (úrok z omeškania do zosplatnenia v rozsahu vyčíslenia žalobkyňou na čl. 25), keď žalovaný bol už v dobe zosplatnenia dlhodobo v omeškani a na úroky z omeškania bola do zosplatnenia započítaná iba suma 0,78 eur (výpis z úverového účtu čl. 73), pričom podľa výpisu z úverového účtu a dátumov a súm jednotlivých úhrad žalovaného na úver súd súhlasil s vyčíslenou sumou žalobkyne úroku z omeškania do zosplatnenia. Okrem uvedeného súd priznal žalobkyňi nárok na úroky z omeškania v zákonnej výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy istiny po zosplatnení (t. j. od 13.11.2014) a následne podľa po zosplatnení uskutočnených úhrad na úver žalovaným (dňa 14.3.2016 v sume 167,22 eur a dňa 13.7.2016 v sume 250 eur - výpis z úverového účtu čl. 73), keď úver sa stal v celom rozsahu splatný nesporným zosplatnením ku dňu 12.11.2014 a do omeškania vo vzťahu k celej zostávajúcej dlžnej sume sa tak žalovaný dostal dňom 13.11.2014. Súd nepriznal žalobkyňi ňou uplatňovanú výšku úroku z omeškania 5,5% ročne, nakoľko v konaní nebolo preukázané oprávnenie žalobkyne uplatňovať si od žalovaného daný úrok z omeškania (keď samotná zmluva neobsahuje dohodu o konkrétnej výške úroku z omeškania, ale len uvádza, že úrok z omeškania bude vo výške vyhlásenej bankou v Úrokových sadzbách, ktorú konkrétnu výšku žalobkyňa ani nijako nepreukázala a

nevyplývala zo žiadneho z ňou predložených dôkazov, pričom súčasne v zmysle znenia § 369 ods. 3 Obch.z. možno v prípade spotrebiteľa platne dojednať so spotrebiteľom úroky z omeškania len do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva, t. j. do zákonnej výšky úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.). Výšku úroku z omeškania tak súd priznal v zákonnej výške v zmysle uvedeného nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorá výška úroku z omeškania v aplikovateľnom znení, je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalobkyňa tak má nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,05% (t. j. 5% + 0,05%) ročne, nakoľko základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky ku dňu 13.11.2014 bola 0,05 %.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP, vecne väčším úspechom žalobkyne, keď zo žalovanej sumy ku dňu vyhlásenia rozhodnutia celkom 10.188,90 eur (istina 7.276,15 eur + úroky z omeškania ku dňu vyhlásenia 915,96 eur + bežné úroky ku dňu vyhlásenia rozhodnutia 1.996,79 eur) mu bolo priznaných resp. mal úspech celkom v sume 5.935,56 eur (priznaných 4.657 eur na istine + 3,67 eur úroky z omeškania do zosplatnenia + vyčíslené úroky z omeškania priznané po zosplatnení 342,60 eur + 82,14 eur + 569,58 eur do vyhlásenia rozhodnutia, pričom úspech jej možno pričítať tiež v sume 250 eur, ktorá bola uhradená až po podaní žaloby, ktorá tak bola podaná v danej časti dôvodne, obdobne aj v časti úroku z omeškania 5,05% zo sumy 250 eur od 14.7.2016 do 14.12.2018, t.j. číselne v sume 30,57 eur), čo predstavuje celkovo úspech žalobkyne 58%, ktorému zodpovedá úspech žalovaného 42%, a teda čistý úspech žalobkyne v konaní je 16%. Žalobkyni voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu zodpovedajúcom jej úspechu v konaní.

2. Proti tomuto rozsudku zjavne iba v jeho vyhovujúcej a zamietajúcej časti veci samej a v časti trov prvoinštančného konania (I., III. a IV. výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie) podala včas odvolanie žalobkyňa s návrhom na jeho zmenu tak, aby bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 7.026,15 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy 5.816,89 eur od 4.2.2016 do 13.7.2016, s úrokom z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy 5.566,89 eur od 14.7.2016 do zaplatenia a spolu s úrokom vo výške 11,99% ročne zo sumy 5.816,89 eur od 4.2.2016 do 13.7.2016 a s úrokom vo výške 11,99% ročne zo sumy 5.566,89 eur od 14.07.2016 do zaplatenia na bankový účet žalobkyne presne špecifikovaný, do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku s tým, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Voči časti výroku rozsudku, ktorým prišlo k čiastočnému zastaveniu konania odvolanie ani odvolací návrh nesmerovali. Odvolateľka uviedla odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Citovala ust. § 9 ods. 2 písm. f/, j/, k/ ZoSÚ a § 11 ods. 1 ZoSÚ s tým, že má za to, že podmienky uvedené v § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ musia byť splnené kumulatívne všetky, nestačí, ak v zmluve chýba len jedna náležitosť tu vymenovaná. Predmetné ustanovenie bolo viackrát novelizované a poslednou novelou bolo upravené tak, že naďalej je pre považovanie zmluvy o spotrebiteľskom úvere potrebné kumulatívne naplnenie absencie jej náležitostí. Žalobkyňa mala za to, že zmluva má všetky náležitosti vyžadované zákonom, teda obsahovala náležitosti vyžadované § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ, napr. § 9 ods. 2 písm. b/, d/ alebo i/ ZoSÚ, preto podmienka na považovanie poskytnutého úveru za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu náležitostí nebola splnená. Ide o príliš extenzívny výklad ust. § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ.

K absencii údajov o výške splátok istiny, úrokov a iných poplatkov žalobkyňa uviedla, že sa nestotožňuje s právnym názorom súdu, že by bolo potrebné uvádzať, akú časť splátky tvorí splátka istiny, úrokov, prípadne poplatkov. Podľa právneho názoru žalobkyne nie je takýto výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ v súlade so zákonom, teleologickým výkladom ani smernicou. Poukázala na závery Súdneho dvora EÚ vo veci Home Credit Slovakia, a.s. proti Klára Bíróová, sp. zn. C-42/15. Dôvodila, že smernica má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch je potrebné vykladať eurokonformne, t. j. v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a účel smernice. Na základe smernice ako aj rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci Home Credit Slovakia, a.s. proti Klára Bíróová, sp. zn. C-42/15 je zrejmé, že účelom smernice je úplná harmonizácia oblasti zmlúv o spotrebiteľských úveroch. Slovenská republika nebola v rámci implementácie smernice oprávnená zakotviť ust. § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ tak, ako ho zakotvila. Je preto potrebné, aby všeobecné súdy vykladali predmetné ustanovenie eurokonformne, teda v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a účel smernice. Nemožno teda tvrdiť, že by zmluva neobsahovala náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ. To znamená, že nie je možné toto ustanovenie vykladať tak, že pojmy „výška“, „počet“, „termíny“ sa nevzťahujú len k pojmu „splátka“, ale samostatne k pojmom „istina“, „úroky“, „iné poplatky“. V prípade eurokonformného výkladu je potrebné požiadavky na uvedenie výšky, počtu a termínov vzťahovať len k splátke ako takej. Na podporu tvrdení poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/39/2016 z 11.4.2017 a na závery Najvyššieho súdu SR v jeho uznesení sp. zn. 3Cdo/146/2017

z 22.2.2018. Taktiež poukázala na skutočnosť, že zákonom č. 279/2017 Z. z. bol novelizovaný ZoSÚ, v zmysle ktorého sa mení znenie ust. § 9 ods. 2 podstatným spôsobom s účinnosťou od 1.5.2018. V zmysle § 9 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ už je v zmluvách potrebné uvádzať len „výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. To znamená, že uvedené ustanovenie sa vzťahuje už len na splátku ako celok a nebude možný výklad v rozpore so smernicou. Aj v zmysle dôvodovej správy sa uvádza, že novelou sa zosúladuje ZoSÚ so smernicou. Aj v zmysle tejto novely je zrejmé, že nebolo úmyslom zákonodarcu zaviesť povinnosť uvádzať rozpis splátky do zmluvy. Preto uvedený rozporný výklad odstránili novelou.

K absencii konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru uviedla, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci Home Credit Slovakia, a.s. proti Klára Bíróová, sp. zn. C-42/15 z 9.11.2016 „nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok“. Mala za to, že výklad ust. § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ súdu prvej inštancie je príliš rigidný a neodzrkadľuje reálne spoločenské vzťahy, kedy sa dlžníkom ponecháva voľnosť v otázke reálneho čerpania úveru v určitej lehote (v uvedenom prípade v lehote do 1 mesiaca od platnosti zmluvy). Žalovaný mohol bez ťažkostí a s istotou identifikovať termín konečnej splatnosti úveru ako aj termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov. Je potrebné, aby všeobecné súdy vykladali predmetné ustanovenie eurokonformne, teda v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a účel smernice, čo znamená, že pojem „termín“ nemožno vykladať tak, že až uvedením presného dátumu číselným označením bude náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ naplnená. Ak by mal zákonodarcu na mysli stanovenie konkrétneho dátumu, použil by uvedenú formuláciu v znení predmetného ustanovenia. Pojem termín nie je synonymom pojmu dátum. Žalobkyňa má za to, že v zmysle použitej formulácie termínu konečnej splatnosti v zmluve môže žalovaný bez problémov určiť termín konečnej splatnosti úveru, termín konečnej splatnosti je nutné vykladať tak, že jeho formuláciou musí byť jasne určiteľný dátum konečnej splatnosti, čo je v uvedenom prípade splnené. Nemožno teda tvrdiť, že by zmluva neobsahovala náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ. Je nutné konštatovať, že znenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru formuláciou „60 mesiacov od prvého čerpania úveru“ je v súlade so ZoSÚ.

K absencii celkovej čiastky, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť žalobkyňa uviedla, že v zmluve je jasne uvedená výška poskytnutého úveru (7.000 eur), ako aj celkové náklady žalovaného v deň platnosti zmluvy (2.324,60 eur). Je teda zrejmé, že žalovanému bola zrejماً celková čiastka, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť, t.j. suma vo výške 9.324,60 eur. Na základe uvedeného má žalobkyňa za to, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V uvedenom prípade súd prvej inštancie až príliš extenzívne vykladá ustanovenia ZoSÚ. Princíp právnej istoty nemôže stáť nad princípom zákonnosti.

3. Žalovaný sa odvolaniu žalobkyne nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

4. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Okrem objektívnej prípustnosti odvolania (t. j. existencia rozhodnutia, proti ktorému zákon pripúšťa odvolanie), musí existovať aj subjektívna prípustnosť odvolania. Tzn. že odvolanie musí podať tá strana, v neprospech ktorej bolo vydané rozhodnutie (§ 359 CSP), resp. ten subjekt, ktorý má právo podať odvolanie (§ 360 a § 361 CSP). Záver o tom, že podané odvolanie je prípustné, predpokladá prijatie záveru o oboch stránkach jeho prípustnosti (tak objektívnej ako aj subjektívnej).

Subjektívna procesná legitímácia odvolateľa na podanie odvolania vyplýva z ustanovení § 359 až § 361 CSP. Osobou oprávnenou podať odvolanie je v prvom rade tá strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak odvolanie nepodala strana sporu alebo za splnenia zákonných podmienok intervenient alebo prokurátor, odvolací súd odvolanie odmietne. Ak odvolanie podala sporová strana, je povinnosťou odvolacieho súdu skúmať, či napadnutým rozhodnutím bolo rozhodnuté v jej neprospech. V predmetnej veci ide o rozsudok, ktorým súd prvej inštancie (reprezentovaný sudkyňou) rozhodol o žalobe tak, že jej čiastočne vyhovel, konanie čiastočne zastavil (pre čiastočné späťvzatie žaloby žalobkyňou) a čiastočne žalobu zamietol, odvolanie proti tomuto rozsudku je objektívne prípustné (§ 355 ods. 1 CSP). Žalobkyňa odvolaním napadla vyhovujúcu i zamietajúcu časť rozsudku súdu prvej inštancie (nenapadla čiastočné zastavenie konania), hoci vyhovujúcou časťou bolo rozhodnuté v jej prospech, teda vo vyhovujúcej časti nebolo jej odvolanie subjektívne prípustné.

Podľa § 386 CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, alebo d) nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať. Odvolací súd preto podľa § 386 písm. b/ CSP odmietol odvolanie žalobkyne voči rozsudku súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti veci samej ako podané neoprávnenou osobou (postupom podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario bez pojednávania).

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (s výnimkou časti odvolania žalobkyne odmietnutej ako je vyššie uvedené, § 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal rozhodnutie v účinne napadnutej časti v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je čiastočne dôvodné, rozsudok súdu prvej inštancie v účinne napadnutej časti zvyškovo zamietajúcej žalobu a v závislej časti náhrady trov konania je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Súd prvej inštancie správne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou medzi žalobkyňou a žalovaným ako vzťah založený spotrebiteľskou zmluvou, keďže táto spĺňala definičné znaky takejto zmluvy, ako aj definičné znaky subjektov spotrebiteľskej zmluvy.

V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom názore, podľa ktorého je potrebné považovať spotrebiteľský úver, poskytnutý žalobkyňou žalovanému na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, za bezúročný a bez poplatkov, pre absenciu obligatórnych zákonom stanovených náležitostí takejto zmluvy, konkrétne pre neuvedenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, pre nerozčlenenie splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov a pre neuvedenie celkovej čiastky, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť (náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/, j/ a k/ ZoSÚ), z ktorého dôvodu zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 4.657 eur ako rozdiel poskytnutého úveru (7.000 eur) bez úrokov a bez poplatkov a splátok zaplatených žalovaným žalobkyni (2.343,78 eur), spolu s úrokom z omeškania 3,67 eur, s úrokom z omeškania 5,05% ročne zo sumy 5.074,22 eur od 13.11.2014 do 14.3.2016, s úrokom z omeškania 5,05% ročne zo sumy 4.907 eur od 15.3.2016 do 13.7.2016 a s úrokom z omeškania 5,05% ročne zo sumy 4.657 eur od 14.7.2016 do zaplataenia, ďalej konanie v časti v časti o zaplataenie sumy 250 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,50% ročne zo sumy 250 eur od 14.7.2016 do zaplataenia a s úrokom vo výške 11,99% ročne zo sumy 250 eur od 14.7.2016 do zaplataenia zastavil (pre späťvzatie žaloby v takejto časti žalobkyňou) a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol. Odvolateľka namietala, že nie sú dané žiadne právne relevantné dôvody, ktoré by spôsobovali bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru na základe úverovej zmluvy uzavretej medzi stranami, zmluva má všetky náležitosti vyžadované zákonom .

7. Súd prvej inštancie dôvodil, že v zmluve chýba obligatórna náležitosť, zakotvená v § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, v zmysle ktorého v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Odvolateľka dôvodila, že náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ zmluva obsahuje, je potrebné aby všeobecné sudy vykladali predmetné ustanovenie eurokonformne, teda v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a účel smernice, nie je možné ho vykladať tak, že pojmy „výška“, „počet“, „termíny“ sa nevzťahujú len k pojmu „splátka“, ale samostatne k pojmom „istina“, „úroky“, „iné poplatky“, v prípade eurokonformného výkladu je potrebné požiadavky na uvedenie výšky, počtu a termínov vzťahovať len k splátke ako takej (v podrobnostiach viď 2. bod tohto uznesenia odvolacieho súdu)

Odvolací súd vo vzťahu k tejto náležitosi uvádza:

Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ a b/ ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a/ zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b/ zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

Súd prvej inštalácie konštatoval, v zmysle záverov predchádzajúcej súdnej praxe, že obligatórna náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ predstavuje údaj dôležitý pre spotrebiteľa, keďže pomáha spoznať, ako konkrétne budú náklady spojené so spotrebiteľským úverom uhrádzané. ZoSÚ nad rámec smernice (Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v znení korigenda k tejto smernici) požadoval rozčlenenie splátky. Z podnetu Krajského súdu v Prešove na zaujatie Stanoviska občianskoprávného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) k predmetnej spornej otázke je zrejmé, že ustálená rozhodovacia prax súdov požadujúca rozčlenenie splátky, bola podporená rozhodnutiami vyšších súdnych autorít (rozhodnutia NS SR sp. zn. 7Cdo/128/2016, 7Sžo/61/2015). Až uznesením NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 došlo k vyjadreniu odlišného právneho názoru v danej otázke s argumentáciou, že dotknuté zákonné ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa a preto eurokonformným výkladom možno dospieť k záveru, že zákon č. 220/2015 Z. z. o úveroch nepožaduje. S poukazom na článok 2 CSP, vyjadrujúci ústavný princíp právnej istoty, ako aj ustanovenie § 220 ods. 3 CSP, odklon od posledného, a to odlišného rozhodnutia NS SR, odvolací súd vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach zdôvodňoval tým, že konflikt medzi smernicou a vnútroštátnym zákonom (ktorý vyplýva aj z označeného rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-42/15) nie je možno riešiť priznaním priameho účinku tejto smernice, ktorá je záväzná len pre štát a jej priamy účinok medzi jednotlivcami je vylúčený. Ani dostupnými interpretačnými metódami však nebolo možné poskytnúť nepriamy účinok úniijnému právu (napriek povinnosti eurokonformného výkladu podľa článku 288 ZfEÚ, Zmluva o fungovaní Európskej únie, Úradný vestník 2012/C 326/01). Nejednalo by sa tak o interpretačnú metódu contra verba legis („kedy v rámci možných výkladových metód sa hľadá a prijíma taký výklad, ktorý umožňuje uplatnenie nepriameho účinku pri zachovaní účelu zákona a slová zákona ustupujú do úzadia“), ale o výklad contra legem, keďže by ním došlo k popretiu predmetného ustanovenia, t. j. k povinnosti neaplikovať ho. Takýto postup by bol v rozpore s princípom právnej istoty vyplývajúcim z článku 1 ods. 1 Ústavy SR (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), vzhľadom na jednoznačnosť úmyslu zákonodarcu, vyplývajúceho z dôvodovej správy, teda účel právnej normy, ako aj jeho explicitné vyjadrenie v legislatívnom texte.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“) vo svojich rozhodnutiach už konštatoval (III. ÚS 341/07, III. ÚS 212/2011), že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu (porov. Nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 179/2013).

Podľa prelomového rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-331/18, TE proti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., zo dňa 5. septembra 2019, však článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, tak ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016 Home Credit Slovakia (C-42/15), majú sa uplatniť aj na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku (C-42/15) a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy, vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku. V odôvodnení rozsudku vo veci C-331/18 TE proti PohotovostĚ, s.r.o. Súdny dvor EÚ konštatoval, že požiadavka konformného výkladu je obmedzená všeobecnými právnymi zásadami, najmä zásadou právnej istoty, v zmysle ktorej nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem. Hoci povinnosť konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem, vnútroštátne súdy musia v prípade potreby zmeniť ustálenú vnútroštátnu judikatúru, ak vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi smernice.

Vzhľadom na uvedené závery v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-331/18, vnútroštátne súdy sú povolané k zmene súdnej praxe, a to prostredníctvom zmeny vnútroštátnej judikatúry (keďže ustálená rozhodovacia prax súdov požadujúca rozčlenenie splátky, podporená rozhodnutiami vyšších súdnych autorít, napr. rozhodnutia NS SR sp. zn. 7Cdo/128/2016, 7Sžo/61/2015, vychádzala z výkladu vnútroštátneho práva odlišného od výkladu smernice, obsiahnutého v rozsudku Súdneho dvora EÚ C-42/15 Home Credit Slovakia), v tom zmysle, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí špecifikovať splátku úveru rozpisom na istinu, úrok a ostatné poplatky. Takýto výklad sa má uplatniť aj na zmluvu o úvere, o akú ide vo veci samej, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením rozsudku Súdneho dvora EÚ C-42/15 Home Credit Slovakia, ako aj pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy (zákon č. 279/2017 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení oznámenia o oprave chyby č. 299/2017 Z. z.), vykonanej s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.

Vzhľadom na to, že prejednávaná otázka nebola vyjadrená v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR, ako ani senát najvyššieho súdu, ktorý dospel pri svojom neskoršom rozhodovaní k odlišnému právnomu názoru, ktorý už bol vyjadrený v (nepublikovanom) rozhodnutí iného senátu najvyššieho súdu, nepostúpil vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu, a s prihliadnutím na precedenčnú záväznosť rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie, legitímne nemožno očakávať konkurujúcu právnu úvahu najvyššej súdnej inštancie SR v rámci všeobecnej sústavy súdov. Je preto potrebné konštatovať zmenu okolností podstatných pre pôsobenie právnej normy dotvorenej judikatúrou. Bol tak poskytnutý dostatočný základ pre zmenu právneho názoru vnútroštátnych súdov, teda aj odvolacieho súdu.

So zreteľom na uvedené závery, právny názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého poskytnutý spotrebiteľský úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov, z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere pre absenciu rozpisu splátky na istinu, úrok, poplatky, nespĺňala náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, už nebolo možné považovať za správny. Odvolacia námietka žalobkyne o dodržaní zákonnej náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ bola dôvodná. Po vydaní rozsudku Súdneho dvora EÚ C-331/2018, TE proti Pohotovosť s.r.o., je dôvodné očakávať zosúladenie rozhodovacej činnosti najvyššej vnútroštátnej súdnej autority, ako aj ostatných súdov, s týmto rozhodnutím.

8. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že v zmluve chýba obligatórna náležitosť, zakotvená v § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ, a to termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, lehota splatnosti je určená iba určením počtu mesiacov do uplynutia ktorých od prvého platobného dňa, má byť úver splatený, čo nemožno považovať za súladné s § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ. Mal za to, že zmyslom daného ustanovenia je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol presne a jednoznačne informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uvedené ustanovenie preto vyžaduje presnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, pričom k uvedenému záveru možno dôjsť aj gramatickým výkladom dotknutého ustanovenia, ktoré rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“, zmluva má tak obsahovať konkrétnu a jednoznačnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, neoponechávajúc výpočet tejto náležitosti (a to nadväzne cez výklad viacerých ustanovení zmluvy) na spotrebiteľa, keď termín konečnej splatnosti je tiež faktorom určujúcim pre spotrebiteľa rozsah jeho záväzku (z časového hľadiska). Spotrebiteľ nemohol mať ani možnosť už pri uzatváraní zmluvy určiť termín konečnej splatnosti úveru, keď tento sa odvíja od „prvého platobného dňa“, ktorý zase v zmysle čl. II bodu 9. zmluvy závisí od realizácie prvého čerpania úveru, ktoré čerpanie v zmluve tiež nie je určené presne, ale lehotou „do najbližšieho platobného dňa nasledujúceho po uplynutí 3 mesiacov odo dňa platnosti tejto zmluvy“. Vzhľadom na uvedené mal za to, že termín konečnej splatnosti nie je v zmluve určený tak, aby spotrebiteľ mal už pri uzatvorení zmluvy jasnú vedomosť o tom, dokedy presne má trvať jeho záväzok uhrádzať splátky v zmysle zmluvy a daná náležitosť nie je naplnená.

Odvolateľka namietala, že zmluva o úvere uvedenú obligatórnu náležitosť obsahuje, žalovaný mohol bez ťažkostí a s istotou identifikovať termín konečnej splatnosti úveru ako aj termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov. Dané ustanovenie je potrebné vykladať eurokonformne, ako bolo aj Súdny dvorom EÚ vyslovené, termín musí byť určený tak, aby sa umožnilo spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátum, ktorý má byť termínom reprezentovaný. Termín určený v zmluve poskytuje žalovanému možnosť s istotou identifikovať dátum, kedy nastane dátum konečnej splatnosti úveru, preto nie sú závery súdu prvej inštancie správne. Pojem „termín“ nemožno vykladať tak, že až uvedením presného dátumu číselným označením bude náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ naplnená. Znenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru formuláciou „60 mesiacov od prvého čerpania úveru“ je v súlade so ZoSÚ.

Taktiež súd prvej inštancie dôvodil, že v zmluve chýba obligatórna náležitosť, zakotvená v § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ, a to celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. V tejto súvislosti uviedol iba to, že táto náležitosť je taktiež zásadnou z hľadiska možnosti spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, keďže práve táto náležitosť uvádza súhrnne číselne konečnú sumu, ktorú musí spotrebiteľ na úver zaplatiť a umožňuje mu už v čase čerpania úveru posúdiť a porovnať výhodnosť, či nevýhodnosť čerpania úveru práve od daného poskytovateľa v porovnaní s inými poskytovateľmi, a preto môže ovplyvniť priamo samotné rozhodnutie spotrebiteľa o čerpaní konkrétneho úveru.

Odvolateľka namietala, že v zmluve je jasne uvedená výška poskytnutého úveru (7.000 eur), ako aj celkové náklady žalovaného v deň platnosti zmluvy (2.324,60 eur) a je teda zrejmé, že žalovanému bola zrejma celková čiastka, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť, t. j. suma vo výške 9.324,60 eur.

Taktiež namietala, že podmienky uvedené v § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ sú naplnené vtedy, ak sú kumulatívne naplnené všetky tam uvedené podmienky, teda nestačí ak v zmluve chýba len jedna náležitosť vymenovaná v tomto bode.

Odvolačný súd vo vzťahu k týmto náležitosťam a námietkam odvolateľky uvádza:

Podľa § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: j/ ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ a b/ ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a/ zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b/ zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

Odvolačný súd sa nestotožňuje s názorom odvolateľky, že podmienky uvedené v § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ sú naplnené iba vtedy, ak sú kumulatívne naplnené všetky tam uvedené podmienky a že nestačí ak v zmluve chýba len jedna náležitosť vymenovaná v tomto bode, a to z dôvodu, že podľa názoru odvolacieho súdu z dikcie uvedeného zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že ich stačí naplniť alternatívne.

Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 389 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania (strany sporu) na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby účastník konania (strana) nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov. Súdy musia pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí potom vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby jeho závery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé. Súdy pritom musia súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok súdu, ktorý svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Georgiadis v. Grécko, z roku 1997), pričom stačí, aby súd reagoval na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho konania považované za rozhodujúce (napr. rozhodnutie Ruiz Torija v. Španielsko, rozsudok z roku 1994, Kraska v. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, seria A č. 254-B, s. 49).

Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č. 1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania, avšak výnimočne, ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (odňatie možnosti konať pred súdom).

Odvolačný súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti dospel k záveru, že rozsudok je arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený, nakoľko z jeho odôvodnenia nemožno jednoznačne vyvodiť, z akých konkrétnych dôvodov mal súd prvej inštancie za preukázané, že zmluva neobsahuje termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, prečo nepostačuje uvedenie počtu mesiacov do uplynutia ktorých od prvého platobného dňa má byť úver splatený, prečo bol súd prvej inštancie názoru, že takéto určenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nie je súladné s ust. § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ, prečo takéto určenie nepovažuje za presné a jednoznačné informovanie spotrebiteľa o tom ako dlho je povinný plniť si povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, z čoho vyvodil záver, že zmluva musí obsahovať konkrétnu a jednoznačnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, neopnechávajúc jej výpočet na spotrebiteľa a to nadväzne cez výklad viacerých ustanovení zmluvy, bez toho aby tieto súd prvej inštancie špecifikoval, prečo by uvedené malo platiť viac ak subjektom poskytujúcim spotrebiteľský úver je banka, prečo bol súd názoru, že termín konečnej splatnosti nie je v zmluve určený tak, aby spotrebiteľ mal už pri uzatvorení zmluvy jasnú vedomosť o tom, dokedy presne má trvať jeho záväzok uhrádzať splátky. V článku II. Zmluvy o úvere č. EZY-CRL-00075343-2013-TRN0-SU je uvedená Výška splátky: 155,41 eur; Počet splátok úveru (istiny a/alebo úrokov): 60; Splatnosť splátok, úrokov a poplatkov: mesačne v Platobný deň; Platobný deň: Prvý Platobný je 11. deň v kalendárnom mesiaci nasledujúcom, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom bolo realizované prvé čerpanie úveru. Druhý a ďalší Platobný deň je deň, ktorý nasleduje po prvom Platobnom dni a ktorý sa svojim číselným označením zhoduje s prvým Platobným dňom, ak ho v mesiaci niet, posledný deň mesiaca; Konečná splatnosť úveru do: 60 mesiacov od prvého Platobného dňa; Lehota na čerpanie úveru do: najbližší Platobný deň nasledujúci po uplynutí 3 mesiacov od dňa platnosti tejto zmluvy. S poukazom na vyššie uvedené nie je zrejmé ako dospel súd prvej inštancie k záveru, že takéto vymedzenie nie je možné považovať za splnenie obligatórnej náležitosti zmluvy, a to termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ resp. že termín konečnej splatnosti úveru absentuje.

Úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva. Na ochranu spotrebiteľa boli prijaté viaceré osobitné právne normy a za týmto účelom sa viackrát novelizoval O.z. (ktorým bola dopĺňaná definícia spotrebiteľskej zmluvy), ako aj zákon o ochrane spotrebiteľa. Na úrovni komunitárneho práva bolo prijatých pomerne veľa smerníc a nariadení, ktoré sa týkajú problematiky ochrany spotrebiteľa. Ak by sa úprava obsiahnutá v smerniciach prevzala do vnútroštátneho právneho poriadku nesprávne, napr. zúžene, mohol by sa dotknutý subjekt (spotrebiteľ) domáhať ochrany svojich práv na Súdnom dvore Európskej únie a žiadať o posúdenie nesúladu národnej úpravy s príslušnou smernicou. Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie (napr. v rozhodnutí C-106/89 Marleasing SA v. La Commercial International d Alimentation SA., C-334/92 Theodor Wagner Mired v. Fondo de Garantia Salarial alebo C-91/92 Paola Faccini Dori a Recrep SRL) dovodila povinnosť vykladať vo svetle komunitárnych noriem nielen ustanovenia národného práva implementujúceho komunitárny predpis (smernicu), ale tiež národné právo ako celok, pričom vnútroštátny súd je povolaný k výkladu národného práva v čo najväčšom možnom rozsahu vo svetle textu a účelu smerníc (tzv. nepriamy účinok smerníc). Vzhľadom na nadradenosť komunitárneho práva ako rozhodujúceho faktora pri naplnení cieľa smerníc (predovšetkým čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách chrániaci situáciu znevýhodneného postavenia spotrebiteľa a smerujúci k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou), bolo potrebné pri výklade noriem na ochranu spotrebiteľa reflektovať obsah a účel európskej ochrany spotrebiteľa, obsiahnutý v príslušných smerniciach.

Ustanovenie § 11 ods. 1 ZoSÚ vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Výklad a aplikácia ustanovení ZoSÚ musí byť v súlade so zmyslom a účelom tohto zákona. Tým, že zákon nedodržiava iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy postihuje, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je faktické nerovné postavenie vo vzťahu k profesionálnemu dodávateľovi a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a dostupnosť právnych služieb, ako i možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne

cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený a pri uzatváraní zmluvy je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť a to formou obmedzenia autonómie vôle. Tá predstavuje elementárnu podmienku fungovania materiálneho právneho štátu, nie je však úplne absolútna a v rámci spotrebiteľských vzťahov je limitovaná princípom ochrany slabšej strany, teda spotrebiteľa (ktorý koná s dôverou v druhou stranu jej prezentovaný skutkový stav). Z uvedenej koncepcie spotrebiteľského práva vychádzal aj zákon ZoSÚ, ktorý stanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti, a to práve tie, ktoré sú uvedené v § 11 ods. 1 ZoSÚ zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuviedenie sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciu pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu (uvedené už odznelo v rozhodnutí Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/127/2015).

V dôsledku rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 z 9.11.2016 (Home Credit Slovakia a.s./Klára Bíróová) bol prijatý zákon č. 279/2017 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý v zmysle dôvodovej správy upravil obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v prípade absencie ktorých, sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať len náležitosti výslovne uvedené v čl. 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES, a to vzhľadom k tomu, že touto smernicou sa zabezpečuje úplná harmonizácia v oblasti spotrebiteľských úverov; v článku 22 ods. 1 smernice 2008/48/ES je uvedené, že „členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice.“

Požiadavka ZoSÚ ohľadom náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere po vyššie uvedenej novelizácii (s účinnosťou od 1.5.2018), a to uvedenie doby trvania zmluvy (vypustením slov „a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“) je v súlade so smernicou (článok 10 ods. 2 písm. c/), ktorá stanovuje povinnosť zrozumiteľne a stručne uviesť dĺžku trvania zmluvy o úvere.

Odvolací súd ďalej dospel k záveru, že rozsudok je tiež arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený, nakoľko z jeho odôvodnenia nemožno jednoznačne vyvodiť ani to, z akých konkrétnych dôvodov mal súd prvej inštancie za preukázané, že zmluva neobsahuje celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, teda že chýba obligatórna náležitosť zakotvená v § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ, v ktorej súvislosti uviedol súd prvej inštancie iba to, že táto náležitosť je taktiež zásadnou z hľadiska možnosti spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, keďže práve táto náležitosť uvádza súhrnne číselne konečnú sumu, ktorú musí spotrebiteľ na úver zaplatiť a umožňuje mu už v čase čerpania úveru posúdiť a porovnať výhodnosť, či nevýhodnosť čerpania úveru práve od daného poskytovateľa v porovnaní s inými poskytovateľmi, a preto môže ovplyvniť priamo samotné rozhodnutie spotrebiteľa o čerpaní konkrétneho úveru.

Podľa § 2 písm. g/, h/, i/ a l/ ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie

g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,

i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,

l) celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Súd prvej inštancie, ako už bolo vyššie uvedené, nevysvetlil prečo bol názoru, že zmluva neobsahuje celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, teda že chýba obligatórna náležitosť zakotvená v § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ, keď z čl. II zmluvy vyplýva výška poskytnutého úveru (7.000 eur), ako aj celkové náklady žalovaného v deň platnosti zmluvy (2.324,60 eur).

Súd v rámci právneho posúdenia v odôvodnení rozhodnutia by mal nielen vysvetliť, prečo určité zákonné ustanovenie použil (§ 9 ods. 2 písm. f/ a j/ ZoSÚ), ale zároveň tiež obsah použitého zákonného predpisu

vyložiť, a to predovšetkým v tom zmysle, aby bol stranami pochopený. Súd prvej inštancie pri odôvodnení napadnutého rozhodnutia pochybil, ak z jeho obsahu nie je zrejmé, akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil, z ktorých skutočností vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie.

Konštatovanie o bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru pre absenciu náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a j/ ZoSÚ nie je možné zovšeobecňovať (tak ako v tomto prípade). Je potrebné prihliadať na konkrétne ustanovenia zmluvy a dôsledne sa vysporiadať s tým, či tieto zodpovedajú požiadavkám v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ a j/ ZoSÚ a ak nie, prečo. Aj zmluvy v prípade jedného veriteľa nie sú totožné a obsahujú rôzne vymedzenia jednotlivých náležitostí (napr. niekde je konečná splatnosť úveru určená počtom mesiacov alebo týždňov od podpisu zmluvy, niekde počtom mesiacov alebo týždňov, prípadne dní od poskytnutia úveru, inde konkrétnym dátumom, alebo je určená odkazom na všeobecné podmienky, prípadne zmluva obsahuje dva vzájomne si odporujúce údaje atď.). Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k napadnutej časti nie je zrejmé, ktoré ustanovenia zmluvy (a či vôbec) pri svojich záveroch zohľadnil.

Súd prvej inštancie k zamietajúcej časti rozhodnutia vo veci samej uviedol v jeho odôvodnení, že vo zvyšku t. j. v zostávajúcej časti istiny, úrokov a zodpovedajúcich úrokov z omeškania (ktoré zostali predmetom konania po jeho čiastočnom zastavení) žalobu zamietol. Nevymedzil konkrétnu výšku istiny, úrokov a úrokov z omeškania, ohľadom ktorých bola žaloba zamietnutá, a absentoval tomu zodpovedajúci argumentačný základ. V 19. bode odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že nepriznal žalobkyni ňou uplatňovanú výšku úroku z omeškania 5,5% ročne, keďže má nárok na úrok z omeškania iba vo výške 5,05% ročne, nevyčíslil rozdiel ($5,50\% - 5,05\% = 0,45\%$) a neuviedol z akých súm a od kedy dokedy nepriznal úroky z omeškania. Strana sporu nemôže byť odkázaná na dedukciu a odvodzovanie zamietavej časti uplatňovaného nároku (v dôsledku absencie konkrétneho číselného vyjadrenia).

Uvedené nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie mali za následok, že rozhodnutie v účinne napadnutej časti nespĺňalo požiadavky obsiahnuté v ustanovení v § 220 CSP.

Jedná sa o závažné procesné pochybenie, v dôsledku ktorého došlo k porušeniu práva strán sporu na spravodlivý proces a zároveň k odňatiu možnosti konať pred súdom, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Z dôvodu, že v rozhodnutí súdu prvej inštancie absentuje náležitá argumentácia, ako aj vzhľadom na absenciu komplexného hodnotenia vykonaných dôkazov (každý jednotlivito a vo vzájomnej súvislosti), chýbal argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.

Uvedeným procesným postupom a rozsudkom súd prvej inštancie znemožnil najmä odvolateľke, aby uskutočňovala jej patriace procesné právo v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť pred odvolacím súdom, a preto odvolaciemu súdu nezostalo nič iné, len v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zvyšково zamietajúcej žalobu a v závislom výroku o trovách konania zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie o odvolaní (porovnaj rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 78/05). Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k zrušeniu rozhodnutia v napadnutej časti, sa odvolací súd už ďalšími námietkami uvedenými v odvolaní nezaoberal z dôvodu nemožnosti zvrátenia nimi rozhodnutia odvolacieho súdu.

9. Povinnosťou súdu prvej inštancie, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, tak bude v ďalšom konaní postupovať pri posudzovaní predmetu sporu a rozhodovaní o uplatňovanom nároku žalobkyne (v zostávajúcej časti) v súlade s prejednacou zásadou civilného sporového konania, v ktorom je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu. Skutkové tvrdenia žalujúcej strany sú prostriedkami procesného útoku a skutkové tvrdenia žalovanej strany sú prostriedkami procesnej obrany (§ 149 CSP). Procesnej povinnosti strany sporu uviesť skutkové tvrdenia zodpovedá procesná povinnosť protistrany poprieť tvrdené skutočnosti, pričom z ustanovenia § 151 CSP vyplýva procesná sankcia za nesplnenie procesnej povinnosti (§ 151 CSP). Súd prvej inštancie na základe vyhodnotenia splnenia procesnej povinnosti strán konania, podľa § 150 a § 151 CSP, posúdi spornosť skutkových tvrdení strán, s vyvodením dôsledkov nesplnenia procesnej povinnosti. Ak súd prvej inštancie dospeje k záveru o potrebe korekcie následku nesplnenia procesnej povinnosti (CSP upravuje civilný proces v materiálnom poňatí, teda v zmysle zásady spravodlivej a účinnej ochrany práv podľa čl. 2 CSP), svoj postup odôvodní v uvedenom smere. Pri vykonávaní dokazovania bude súd prvej inštancie okrem prejednacej zásady a zásady kontradiktórnosti konania, aplikovať i zásadu predvídateľnosti postupu súdu ako i prihliadať na špecifiká tzv. spotrebiteľských sporov ako sporov s ochranou slabšej strany (§ 290 CSP a nasl.).

Súd prvej inštancie pri písomnom vyhotovení rozhodnutia bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo určité a presvedčivé, s uvedením obsahových náležitostí podľa § 220 ods. 2 CSP, vrátane uvedenia použitých prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania. Svoj právny záver zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobkyne, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

Pri výklade vnútroštátneho práva bude súd prvej inštancie dodržiavať požiadavku eurokonformného výkladu dotknutých ustanovení právnych noriem, i s prihliadnutím na prelomové rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie, tak aby výklad vnútroštátneho práva bol zlučiteľný s cieľmi smernice (porov. rozsudok Súdneho dvora EÚ C-331/18 TE proti POHOTOVOŠŤ s.r.o. z 5. septembra 2019). Výklad právnej normy únie, podaný Súdnym dvorom EÚ pri výkone svojej právomoci, objasňuje a spresňuje význam a dosah právnej normy tak, ako sa musí alebo by sa mala chápať a uplatňovať od okamihu, keď nadobudla účinnosť. Takto vykladaná právna norma môže a musí byť uplatňovaná súdom aj na právne vzťahy, ktoré vznikli a boli založené po nadobudnutí účinnosti tejto právnej normy a pred vydaním rozsudku týkajúceho sa žiadosti o výklad (porov. rozsudok Súdneho dvora EÚ C-331/18). Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutí C-42/15 taktiež konštatoval, že iba porušenie povinnosti veriteľa, ktorá má podstatný význam v zmysle smernice, môže byť sankcionované podľa vnútroštátnej právnej úpravy zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky. Musí sa pritom jednať o neuvedenie takej obsahovej náležitosti zmluvy o úvere, ktorá môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

10. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

V novom rozhodnutí (o veci v zostávajúcej časti) rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania.

11. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods.1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods.2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)